

DECIZIE

18 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Tamara Chișca-Doneva
Judecătorii: Ion Druță, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către avocatul Canja Alexandru, în interesele Companiei de Asigurări "Asterra Grup" societate pe acțiuni, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Salagor Mihail împotriva Companiei de Asigurări "Asterra Grup" societate pe acțiuni cu privire la repararea prejudiciului material, încasarea dobânzii de întârziere, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Compania de Asigurări "Asterra Grup" societate pe acțiuni

c o n s t a t ă

La 12 noiembrie 2014 Salagor Mihail a depus cerere de chemare în judecată împotriva CA "Asterra Grup" SA, intervenienți SRL "Nagoltrans", SRL "Sade-Compagnie Generale de Travaux D'Hydraulique", Ciobanu Valentin, Asociația Profesională "Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" cu privire la repararea prejudiciului material, încasarea dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 03 august 2014 în urma accidentului rutier care a avut loc în or. Ungheni între autovehiculele VW LT 35 cu n/î CNU 059, la volanul căruia se afla Salagor Mihail, și autovehiculul Dacia Logan cu n/î CQU 984, la volanul căruia se afla Ciobanu Valentin, vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut acesta din urmă – Ciobanu Valentin.

La data comiterii accidentului rutier, automobilul Dacia Logan era asigurat la CA "Asterra Grup" SA, iar uzufructuar în baza locațiunii era desemnat SRL "Nagoltrans".

La 06 august 2014 de către reclamant a fost înaintată pîrîtului o cerere de constatare a pagubei și achitarea despăgubirii de asigurare. Compania de asigurare a deschis dosarul de daune, însă în procesul soluționării cauzei aceasta a refuzat de a achita despăgubirea de asigurare, pe motiv că în perioada 26 mai 2014 – 26 noiembrie 2014, deci inclusiv la data producerii accidentului, automobilul Dacia Logan a fost închiriat de SRL "Sade-Compagnie Generale de Travaux D'Hydraulique", care nu era inclusă ca beneficiar al asigurării prin polița de asigurare din 27 septembrie 2013.

Deoarece pîrîtul refuză ilegal de a achita despăgubirea de asigurare, cere reclamantul admiterea acțiunii, încasarea de la compania de asigurări în beneficiul lui Salagor Mihail a sumei de 32408,81 lei, constituită din 24451,18 lei – despăgubirea de asigurare, 703 lei dobînda de întârziere, 754,63 lei cheltuieli pentru achitarea taxei

de stat la depunerea acțiunii, 6000 lei cheltuieli de asistență juridică și 500 lei pentru efectuarea expertizei.

Ulterior, reclamantul și-a majorat cuantumul pretențiilor de încasare a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 07 iulie 2015, a fost admisă acțiunea, fiind dispusă încasarea de la CA "Asterra Grup" SA în beneficiul lui Salagor Mihail a sumei totale de 30892,18 lei.

La 09 iulie 2015 CA "Asterra Grup" SA a depus o cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de CA "Asterra Grup" SA și a fost comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și dovada achitării taxei de stat în mărime de 600 lei, acordându-i un termen de până la 03 februarie 2016, ora 14.30. Totodată, i-a fost explicat apelantului că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016, a fost restituită cererea de apel depusă de CA "Asterra Grup" SA și remisă acesteia apelul declarat cu toate documentele anexate.

La 18 februarie 2016 avocatul Canja Alexandru, în interesele CA "Asterra Grup" SA, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016, prin care a cerut admiterea recursului, casarea încheierii judecătorești și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat ilegalitatea încheierii instanței de apel din 03 februarie 2016, deoarece reprezentantul apelantului la ședința din această dată a făcut mențiunea că taxa de stat pentru declararea apelului a fost achitată parțial dintr-o greșeală mecanică a contabilității companiei, din care cauză a și cerut instanței de a-i acorda un termen suplimentar pentru a corecta omisiunea dată. Or, greșeala în cauză nu împiedica instanța de apel de a examina cauza în continuare, iar apelantul să prezinte pentru ședința următoare restul sumei din taxa de stat. Totodată, cadrul legal procesual nu prevede restituirea apelului în caz de achitare parțială a taxei de stat, ci doar în situația în care cererea de apel este depusă fără achitarea taxei de stat. Prin prisma art. 9 CPC, instanța judecătorească preîntâmpină părțile asupra urmărilor pe care le poate implica exercitarea sau neexercitarea actului procesual.

Astfel, neachitarea unei părți a taxei de stat nu trebuie să fie un obstacol pentru realizarea dreptului la justiție și la apărarea drepturilor persoanelor. Ba mai mult, apelantul nu a cerut scutirea de la achitarea taxei de stat, dar a solicitat amânarea cauzei pentru a prezenta dovada achitării integrale a taxei de stat.

Ulterior, la 19 februarie 2016 recurentul a depus un recurs suplimentar, în motivarea căruia a indicat că la data de 14 ianuarie 2016 CA "Asterra Grup" SA a achitat taxa de stat în sumă de 621 lei, însă acest bon de plată din greșeală a fost anexat la un alt dosar inițiat de SRL „Mobiport” împotriva CA "Asterra Grup" SA, responsabil de examinarea căruia era reprezentantul Dodon Sergiu și care la acel moment se afla peste hotarele țării. Canja Alexandru însă la anexarea ordinului de plată în sumă de 392 lei, din greșeală a încurcat ordinele de plată și pe aceasta din urmă l-a anexat la dosarul inițiat de Salagor Mihail.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Colegiul constată că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016 a fost contestată de CA "Asterra Grup" SA la 18 februarie 2016, din care considerente cererea de recurs se consideră depusă în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând argumentele recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este neîntemeiat și urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele pricinii rezultă că, Salagor Mihail a depus cerere de chemare în judecată împotriva CA "Asterra Grup" SA cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea dobânzii de întârziere.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 07 iulie 2015, a fost admisă acțiunea reclamantului, fiind dispusă încasarea de la CA "Asterra Grup" SA în beneficiul lui Salagor Mihail a sumei totale de 30892,18 lei.

La 09 iulie 2015 CA "Asterra Grup" SA a depus o cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărîrii primei instanțe.

În conformitate cu art. 368 al. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de CA "Asterra Grup" SA și a fost comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și dovada achitării taxei de stat în mărime de 600 lei, acordîndu-i un termen de pînă la 03 februarie 2016, ora 14.30. Totodată, i-a fost explicat apelantului că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel va fi restituită.

Colegiul constată că, la ședința din 23 decembrie 2015, la examinarea chestiunii cu privire la punerea pe rol a cererii de apel, reprezentantul CA "Asterra Grup" SA – Dodon Sergiu nemijlocit a solicitat acordarea unui termen pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat.

Art. 56 al. (3) CPC stabilește că, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Contrar prevederilor legale enunțate, apelantul nu a dat dovadă de diligență și în termenul acordat nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat pentru depunerea cererii de apel în sumă de 600 lei. În consecință, instanța de apel prin încheierea din 03 februarie 2016 corect a dispus restituirea cererii de apel.

Nu pot fi reținute argumentele indicate de recurent precum că achitarea parțială a taxei de stat pentru depunerea apelului (în sumă de 392 lei) s-a datorat unei greșeli mecanice, în cazul în care termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces

și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte, în conformitate cu art. 110 CPC, iar dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător), în conformitate cu art. 113 al. (1) CPC.

Respectiv, norma enunțată instituie expres obligația părții de a se conforma termenului procedural instituit de instanță, care a și fost acordat la solicitarea apelantului. Totodată, prin încheierea din 23 decembrie 2015 a fost explicat apelantului că în caz dacă nu va îndeplini indicațiile instanței de apel, cererea de apel va fi restituită.

Mai mult ca atât, CA "Asterra Grup" SA a dispus de suficient timp pentru a achita restul sumei taxei de stat, având în vedere că ordinul de plată în mărime de 392 lei a fost achitat la 14 ianuarie 2016, iar termenul pentru prezentarea dovezii de plată a fost stabilit pentru 03 februarie 2016.

Nu pot fi reținute nici argumentele recurentului invocate în recursul suplimentar precum că taxa de stat pentru declararea apelului în sumă de 621 lei a fost achitată integral, conformându-se astfel încheierii din 23 decembrie 2015, însă din greșeală ordinul de plată a fost anexat la un alt dosar. Or, în conformitate cu art. 75 al. (4) CPC, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși, iar culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință, a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea hotărârea Ponomaryov vs Ucraina nr.3236/03 din 03 aprilie 2008).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel corect a restituit apelantului cererea de apel, iar argumentele invocate în cererea de recurs poartă caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul este neîntemeiat și necesită să fie respins, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către avocatul Canja Alexandru, în interesele Companiei de Asigurări "Asterra Grup" societate pe acțiuni.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Salagor Mihail împotriva Companiei de Asigurări "Asterra Grup" societate pe acțiuni cu privire la repararea prejudiciului material, încasarea dobânzii de întârziere.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte,
Judecătorul:

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii:

Ion Druță

Galina Stratulat